

עמ"ת 47510/05/22 - איהם זענין נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

עמ"ת 47510-05-22 (עציר)
תיק חיצוני: 192897\2022

בפני
העורר
כבוד השופט אוהד גורדון
איהם זענין
על-ידי ב"כ עו"ד א' חלבי
נגד
המשיבה
מדינת ישראל

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית משפט השלום (השופט ח' פס) מיום 17.5.22 במ"ת 12825-05-22. בהחלטה נקבע קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, והוחלט על הפניית העורר לתסקיר שירות המבחן טרם הכרעה סופית. לאחר שבחנתי את הערר וצרופותיו, אני סבור שאין להידרש לו ואלה נימוקיי:

רקע

1. בכתב האישום מיוחסות לעורר עבירות של השתתפות בהתפרעות, ניסיון תקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות והפרעה לשוטר. כך, בהתאמה, לפי סעיפים 152, 274(1)-(3) בשילוב סעיף 25, ו-275 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

בתמצית, נטען כי העורר השתתף בהתפרעות שהתרחשה ביום 17.4.22, כאחד מעשרות מתפרעים רעולי פנים. במסגרת זו יידה העורר אבן לעבר כוחות הביטחון וכשאלה עלו לגגות כדי להשליט סדר וירו כדורי ספוג, נפגע בגבו מכדור ספוג.

2. בהחלטה מושא הערר קבע בית המשפט קמא קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, והורה על הפניית המשיב לשירות המבחן טרם הכרעה סופית בבקשה למעצרו עד לתום ההליכים. בהחלטה צוין גילו של המשיב, בן 18 וחצי, וכי לחובתו הרשעה קודמת מבית המשפט לנוער בירושלים בעבירה של הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות, בגינה הוטל עליו מאסר על תנאי בן שלושה חודשים למשך שלוש שנים. נקבע, כי בנסיבות אלה יש לבחון את שיקול המסוכנות ואפשרות השחרור לחלופה באמצעות שירות המבחן. דיון המשך נקבע ליום 26.6.22, לאחר תסקיר.

3. העורר טען בעררו, כי בדיון בפני בית המשפט קמא הוא אישר קיומן של ראיות לכאורה "אך טען שאין בכוחן שלו אלו להשתכלל בעתיד לכדי ראיות מרשעות". עוד ציין כי במהלך החקירה, ביום 25.4.22 הוחלט על שחרורו ל"מעצר בית" אותו לא הפר, והוא נעצר מחדש ביום 5.5.22 בגין אותם חשדות לאחר שינוי בראיות. לטענתו, רוב הראיות שהניבו את קביעת הראיות-לכאורה היו בתיק החקירה טרם שוחרר. עוד נטען שהיה על בית המשפט קמא לבחון את החלופה המוצעת בעצמו, וכי נתן משקל יתר "למסוכנות הלכאורית

הנשקפת מהעורר". נטען שיש להורות על שחרור העורר לבית הוריו.

דין

4. הערר שלפני הוא מסוג העררים שקיבלו בפסיקה את הכינוי "עררי ביניים": ערר המוגש בעיצומו של הדין בערכאה הדיונית ומופנה כנגד קביעות חלקיות שלה, טרם הכרעה בבקשה למעצר עד לתום ההליכים.

כפי שציינתי לאחרונה (החלטה מיום 13.5.22 בעמ"ת 27355-05-22), ההלכה הפסוקה לעניין "עררי ביניים" קובעת כי הגם שקיימת זכות לערור, ההידרשות לערר מעין זה מסורה לשיקול דעת בית המשפט, ותיעשה במקרים חריגים. נפסק, כי "המצב הראוי והרצוי הוא שהדין בערר על כלל הקביעות הנוגעות למעצר עד תום ההליכים, ידחה עד אשר יסתיים הדין במכלול כולו, ובתוך כך, באפשרות שחרור הנאשם לחלופת מעצר" (בש"פ 371/15 **בלעום נ' מדינת ישראל** פסקה 6 (19.1.2015)). הכלל שעוצב בפסיקה הוא, כי יש "לאפשר לערכאה הדיונית לסיים את מלאכתה. עם זאת, בית משפט זה יידרש לדון במקרים שבהם מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות את התערבותו; ובהן כאשר נפלה טעות ברורה בהחלטה הנוגעת לקיומה של עילת מעצר או לקיומן של ראיות לכאורה, או כאשר מתעורר חשש ממשי כי מעצרו של העורר אינו חוקי מסיבה אחרת" (בש"פ 6661/18 **כהן נ' מדינת ישראל** פסקה 8 וההפניות שם (21.9.18)).

5. המקרה שלפני אינו בגדר החריגים, המצדיקים היזקקות ל"ערר ביניים".

ראשית, העורר אינו מציג "טעות ברורה" בנוגע לקביעת הראיות לכאורה, בעצמה שדי בה לצורך החריג. הוא עצמו מוסר כי אישר קיומן של ראיות לכאורה. טענתו בדבר פוטנציאל השתכללותן למסקנה מרשיעה "תורגמה" בידי בית המשפט קמא כטענה לחולשה בראיות, אשר נדחתה.

בערר לא נטען לטעות בהחלטה זו, אלא אך כי שתי ראיות שהתווספו לאחר שחרור העורר, בדמות "צילום של סימן עגול בגבו" והודעה מפלילה של קטין, אינן ראיות אשר "משנות את התמונה מן היסוד".

לא די בטיעון מעין זה להצדיק התערבות בשלב-הביניים בקביעה הראייתית. כך גם בשים לב להנמקת בית המשפט קמא את הקביעה האמורה: בית המשפט ציין כי העורר הופלל בידי אחר, עד התביעה 2 שהוא קטין. הלה הודה בחשדות בגינם נחקר ובד-בבד מסר כי העורר השתתף בהתפרעות, ברח עמו מהמקום, לא ירה זיקוקים אך יידה אבנים לעבר כוחות הביטחון.

עיתוי גבייתה של הפללה זו הוא הסיבה העיקרית למעצרו-מחדש של העורר לאחר שתחילה שוחרר בשלב החקירה. בית המשפט מצא לייחס לה משקל של ממש נוכח תיאורי המפליל את יחסיו עם העורר (היכרות קרובה שלמשל כללה אימוני כדורגל משותפים). משקל נוסף יוחס לפער שבין דברי עדי התביעה - העד הנזכר לעיל וכן עד נוסף שמסר אף הוא כי המשיב היה באירוע ההתפרעות (הגם שטען כי לא עשה דבר ונורה בכדור ספוג בחזהו) - לבין טענת העורר בחקירתו, בה הכחיש כי נכח באירוע ההתפרעות וטען ששהה בבית חברו.

בית המשפט הוסיף וציין פער מסוים, בין דוח פעולה לפיו כדור הספוג שנורה פגע בחזהו של אחד המתפרעים לבין סימן פגיעה שבגב העורר. נקבע, כי פער זה לא יורד לשורשו של עניין נוכח מכלול הראיות שתואר לעיל.

6. לצרכי החלטה זו אני קובע, כי ביסוס זה להחלטת בית המשפט הוא רחוק מ"טעות ברורה" בקביעת הראיות לכאורה - לה העורר כלל אינו טוען כאמור. בניגוד לטענותיו, ההנמקה מבוססת בעיקרה על אלמנטים שלא היו בתיק החקירה כששוחרר. בנסיבות אלה, אין מקום להידרש לערר הביניים ככל שהוא נוגע לקביעת הראיות לכאורה.

7. הדבר נכון גם בנוגע להחלטת בית המשפט קמא כי קיימת עילת מעצר, עליה העורר אינו חולק, ובנוגע להחלטה להפנות את העורר לשירות המבחן טרם הכרעה. לערכאה הדיונית שיקול דעת במישור זה, ואיני מוצא שנפל בו פגם בעצמה המצדיקה התערבות במסגרת ערר ביניים.

גילו הצעיר של העורר אינו נתון מכריע משרבים ממשותפי התפרעויות הם צעירים, והיות שלמרות גילו לעורר יש הרשעה קודמת רלבנטית. לכך מתווסף טיב העבירות המיוחסות לו, שעלול להקים מסוכנות המצדיקה מעצר. למשל, באחד המקרים שעסק בקטין שהשתתף בהתקהלות של צעירים שיידו אבנים לעבר שוטרים ובו הוחלט על מעצרו עד לתום ההליכים, פסק בית המשפט העליון כי:

"יידוי אבנים בשוטרים ובמכוניות חולפות הפך חלק מסדר יומנו הלאומי, וקשה שלא להתרשם כי עיננו כהתה לא־מעט מראות את הסיכון שבמעשה. אולם אבן הפוגעת בראשו של אדם עלולה להורגו נפש או להופכו נכה לכל חייו, וחלילה לנו כי נתעלם מסיכון זה. גם גילו הצעיר של המשיב אין די בו, שהרי כפי שנאמר במקום אחר, 'אבן אשר ידה אותה נער בן 15 פגיעתה רעה לא פחות מאבן אשר ידה אותה איש מבוגר'" (בש"פ 7171/00 מדינת ישראל נ' חאמד (8.10.00)).

8. אין הדבר אומר כי יש להורות בהכרח על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים, והחובה לתור אחר חלופה למעצר אינה מתייתרת בעניינו. ועם זאת, הנתונים שצוינו לעיל מתיישבים עם ההחלטה להעמיק חקר בשאלת מסוכנותו טרם הכרעה סופית בבקשה למעצרו עד לתום ההליכים, באמצעות הגורם המקצועי - שירות המבחן.

אמנם, הדבר כרוך בהמתנה במעצר ואין להקל בכך ראש. במקרים המתאימים אפשר שנתון זה יביא להחלטה לבחון חלופה באולם. ועם זאת, בנסיבות הליך זה אין בהחלטת בית המשפט קמא שלא לעשות כן בבחינת טעות קשה, המצדיקה התערבות במסגרת ערר ביניים.

9. לכן, הערר נדחה. הדיון שנקבע מבוטל.

10. המזכירות תשלח לצדדים.

ניתנה היום, כ"ב אייר תשפ"ב, 23 מאי 2022, בהעדר הצדדים.